

Закон о култури

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 72/2009, 13/2016 (чл. 44. није у пречишћеном тексту), 30/2016 - исправка 6/2020, 47/2021 (чл. 15-17. нису у пречишћеном тексту) и 78/2021.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом утврђује се општи интерес у култури, начин остваривања општег интереса у култури и обављање културних делатности, права, обавезе и одговорности Републике Србије, аутономних покрајина и општина, градова и града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе) у култури, као и услови за деловање свих субјеката у култури.

Појединачне области културе, регулисаће се посебним законима.

Члан 2.

Термини којима су у овом закону означени положаји, професије, односно занимања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Начела културног развоја

Члан 3.

Република Србија стара се о остваривању општег интереса у култури и о спровођењу културне политике као скупа циљева и мера подстицања културног развоја који се заснива на следећим начелима:

- 1) очување културног и историјског наслеђа;
- 2) слобода изражавања у културном и уметничком стваралаштву;
- 3) подстицање културног и уметничког стваралаштва;
- 4) отвореност и доступност културних садржаја;
- 5) уважавање културних и демократских вредности локалне, националне, регионалне, европске и светске традиције;
- 6) заштита и унапређење културне разноликости и јачање интеркултурног дијалога;
- 7) јачање капацитета културе и њених веза са другим областима (образовање, наука, туризам, спољни послови, омладина и др.) и интегрисање културног развоја у социо-економски и политички дугорочни развој демократског друштва;
- 8) демократичност културне политике;
- 9) равноправност субјеката у оснивању установа и других правних лица у култури и равноправност у раду свих установа и других субјеката у култури;
- 10) децентрализација у одлучивању, организовању и финансирању културних делатности у складу са културном политиком;
- 11) аутономија субјеката у култури;
- 12) подстицање одрживог развоја културне средине као интегралног дела животне средине;
- 13) неговање културе сећања, за чију примену је надлежан музеј жртава геноцида;
- 14) подстицање развоја међународне сарадње и размене у култури, мобилности уметника и прихватања добрих пракси, у циљу јачања креативности и иновативности актера у култури;
- 15) употреба информационе и комуникационе технологије и умрежавање установа културе и свих субјеката у култури.

Члан 4.

Аутономна покрајина стара се о спровођењу културне политике на својој територији и уређује питања од покрајинског значаја у области културе, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом.

Јединица локалне самоуправе стара се о задовољавању потреба грађана у култури на својој територији и уређује поједина питања од интереса за своје грађане, као и начин њиховог остваривања, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом.

Члан 5.

Национални савети националних мањина старају се о спровођењу културне политике националне мањине и, у складу са законом, учествују у процесу одлучивања или сами одлучују о појединим питањима везаним за своју културу, оснивају установе културе и друга правна лица у култури.

Општи интерес у култури

Члан 6.

Општи интерес у култури обухвата:

- 1) стварање могућности за интензиван континуиран и усклађен културни развој;
 - 2) откривање, стварање, проучавање, очување и представљање српске културе и културе националних мањина у Републици Србији;
 - 3) стварање услова за развој и подстицање савременог културног и уметничког стваралаштва;
 - 4) стварање услова за заштиту и коришћење српског језика и ћириличног писма;
 - 5) стварање услова за очување, развој, богаћење и промовисање културног наслеђа;
 - 6) откривање, евидентирање, прикупљање, истраживање, утврђивање, чување, одржавање и коришћење културних добара;
 - 7) спровођење мера заштите културних добара, вођење регистара културних добара, вођење општег инвентара наслеђа Републике Србије;
 - 8) истраживање, очување и коришћење добара од посебног значаја за културу и историју српског народа, која се налазе ван територије Републике Србије;
 - 9) изградњу јединственог библиотечко-информационог система и матичне функције у библиотечној делатности;
 - 10) изградњу и унапређење јединственог информационог система у области заштите културног наслеђа;
 - 11) изградњу и унапређење установа у области заштите културног наслеђа;
 - 12) финансирање делатности установа културе и установа заштите чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе;
 - 13) програме и пројекте установа културе, удружења у култури и других субјеката у култури који својим квалитетом доприносе развоју културе и уметности;
 - 14) обезбеђивање услова за доступност културних садржаја;
 - 15) подстицање и подршку заштити и унапређењу културних израза који су резултат креативности појединаца, група и друштва Срба у иностранству;
 - 16) подстицање, унапређење и стварање услова за развој међународне културне сарадње;
 - 17) стварање услова за слободан проток и размену културних израза и садржаја;
 - 18) подстицање иновативности и креативности у култури;
 - 19) подстицање и подршку међународним активностима установа, појединаца, група, организација, професионалне и креативне размене, у циљу побољшања међународног угледа државе, путем културе;
 - 20) подстицање стручних и научних истраживања у култури;
 - 21) спровођење и унапређивање едукације у области културе;
 - 22) подстицање примене нових технологија у култури и дигитализације;
 - 23) подстицање процеса дигитализације и развоја дигиталне истраживачке инфраструктуре у области заштите културног наслеђа и уметности;
 - 24) подстицање младих талената у области културног и уметничког стваралаштва;
 - 25) стварање услова за подстицање самосталног културног и уметничког стваралаштва;
 - 26) подстицање аматерског културног и уметничког стваралаштва;
 - 27) подстицање дечијег стваралаштва и стваралаштва за децу и младе у култури;
 - 28) подстицање културног и уметничког стваралаштва особа са инвалидитетом и доступности свих културних садржаја особама са инвалидитетом;
 - 29) регулисање тржишта у области културе и подстицање спонзорисања, меценарства и донаторства у култури;
 - 30) подстицање развоја креативних индустрија;
 - 31) подстицање културног и уметничког стваралаштва друштвено осетљивих група;
 - 32) подршка установама културе у међуресорној сарадњи;
 - 33) друга питања утврђена законом као општи интерес у области културе.
- Средства за остваривање општег интереса у култури обезбеђују се у буџету Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Члан 7.

Аутономна покрајина, у циљу спровођења културне политике на својој територији, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом, а у складу са Стратегијом развоја културе Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија), доноси програм развоја културе за који се средства за финансирање обезбеђују у буџету аутономне покрајине.

Јединица локалне самоуправе, у циљу старања о задовољавању потреба грађана у култури на својој територији, доноси план развоја културе у складу са законом и Стратегијом, а за који се средства за финансирање обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе.

Области културне делатности

Члан 8.

Културном делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови нарочито у следећим областима:

- 1) књижевност (стваралаштво, преводилаштво);

- 2) музика (стваралаштво, продукција, интерпретација);
- 3) ликовне, примењене, визуелне уметности, дизајн, уметничка фотографија и архитектура;
- 4) позоришна уметност (стваралаштво, продукција и интерпретација);
- 5) уметничка игра – класичан балет, народна игра, савремена игра (стваралаштво, продукција и интерпретација);
- 6) филмска уметност и остало аудио-визуелно стваралаштво;
- 7) дигитално стваралаштво и мултимедији;
- 8) остала извођења културних програма и културних садржаја (мјузикл, циркус, пантомима, улична уметност и сл.);
- 9) делатност заштите у области непокретних културних добара;
- 10) делатност заштите у области покретних културних добара;
- 11) делатност заштите у области нематеријалног културног наслеђа;
- 12) библиотечко-информационе делатности;
- 13) научноистраживачке и едукативне делатности у култури;
- 14) менаџмент у култури;
- 15) употреба информационе и комуникационе технологије у културној делатности.

Уметничком делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови у областима из става 1. тач. 1)–8) овог члана, осим делатности везаних за продукцију.

Члан 9.

Културну делатност могу обављати домаћа и страна физичка и правна лица, на начин и под условима прописаним законом.

Финансирање културних програма и пројеката

Члан 10.

Средства за финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката, као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у појединим областима културне делатности од значаја за остваривање општег интереса у култури, обезбеђују се у буџету Републике Србије, буџету аутономне покрајине и буџету јединице локалне самоуправе, а додељују се у складу са прописима којима се уређује контрола државне помоћи и другим законима.

Културни програми и пројекти установа културе и других субјеката у култури финансирају се и из прихода остварених обављањем делатности, од накнада за услуге, продајом производа, уступањем ауторских и сродних права, од легата, донација, спонзорстава и на други начин, у складу са законом.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе обавезна је да до 1. марта текуће године извести министарство надлежно за културу о активностима реализованим у оквиру плана развоја културе, као и о средствима издвојеним за ту сврху за претходну годину.

Члан 11.

Финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури, врши се на основу јавног конкурса, ако овим законом није друкчије одређено.

Конкурси из става 1. овог члана расписују се за наредну буџетску годину у року од 60 дана од дана усвајања буџета за наредну годину.

Члан 11а

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, могу одредити поједину манифестацију или фестивал од посебног значаја за културу Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Када је манифестација или фестивал од посебног значаја за културу Републике Србије, одлуку о проглашењу доноси Влада на предлог министарства надлежног за културу.

Критеријуми за одређивање манифестација од националног значаја су:

- 1) капацитети за постизање односно одржавање уметничког, културног и друштвено релевантног континуитета;
- 2) постизање релевантних, стручној евалуацији подложних, уметничких и културних резултата;
- 3) допринос развоју домаће, националне односно регионалне културне сцене;
- 4) допринос отварању домаће културе и уметности релевантним светским тенденцијама;
- 5) посећеност и медијска покривеност;
- 6) међународна видљивост и релевантност;
- 7) допринос хуманистичким вредностима друштвене заједнице: солидарност, толеранција, инклузија, образовање, еколошка свест и др.

Задужбине и фондације у културним делатностима

Члан 12.

Средства за финансирање културних делатности могу се обезбеђивати оснивањем и деловањем задужбина и фондација, у складу са законом.

Награда за подстицање културног стваралаштва

Члан 13.

Ради подстицања културног стваралаштва и културне делатности Влада утврђује републичке награде за посебан допринос развоју културе и критеријуме за њихову доделу.

Ради подстицања културног стваралаштва на територији аутономне покрајине награде за посебан допринос развоју културе и критеријуме за њихову доделу утврђује надлежни орган аутономне покрајине.

Признање за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина

Члан 14.

Влада, изузетно, може доделити признање у виду доживотног месечног новчаног примања уметнику, односно стручњаку у култури, за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина. Ово признање додељује се уметнику који је остварио право на пензију.

Предлог за доделу признања из става 1. овог члана у случају припадника националне мањине може поднети и национални савет националне мањине.

Признање из става 1. овог члана представља лично и непреносиво право.

Признање из става 1. овог члана исплаћује се из буџета Републике Србије.

Ближе услове и начин доделе признања из става 1. овог члана утврђује Влада.

II. ОСТВАРИВАЊЕ КУЛТУРНЕ ПОЛИТИКЕ

1. Национални савет за културу

Образовање

Члан 15.

Национални савет за културу (у даљем тексту: Савет) образује се као стручно-саветодавно тело, ради обезбеђивања сталне стручне подршке у очувању, развоју и ширењу културе.

Састав Савета

Члан 16.

Савет има једанаест чланова из различитих области културне делатности које бира и разрешава Народна скупштина на предлог министра надлежног за културу (у даљем тексту: министар).

Народна скупштина са листе предлога бира:

- једног члана са листе предлога кандидата за чланове Савета (у даљем тексту: листа предлога кандидата) коју предлаже Републички завод за заштиту споменика културе;
- једног члана са листе предлога кандидата коју предлаже Државни архив Србије;
- једног члана са листе предлога кандидата коју предлаже Народни музеј Србије;
- једног члана са листе предлога кандидата коју предлаже Народна библиотека Србије;
- једног члана са листе предлога кандидата коју предлаже Народно позориште у Београду;
- једног члана са листе предлога кандидата коју предлаже Југословенска кинотека;
- два члана са листе предлога кандидата које предлаже Српска академија наука и уметности из реда својих чланова и то једног члана из Одељења уметности и другог члана из Одељења језика и књижевности;
- једног члана са листе предлога кандидата коју предлаже Матица српска;
- два члана која предлажу национални савети националних мањина.

Начин избора Савета

Члан 16а

Министар најкасније у року од 30 дана од дана избора за члана Владе упућује позив овлашћеним предлагачима из члана 16. став 2. овог закона да доставе листе предлога кандидата и одређује рок за достављање.

Овлашћени предлагачи из члана 16. став 2. овог закона, осим националних савета националних мањина, достављају министру листу предлога кандидата која садржи по три предложена кандидата за сваког члана Савета, заједно са образложеном оценом вредности доприноса у одговарајућој области културе за сваког кандидата појединачно.

Национални савети националних мањина, преко Координације националних савета националних мањина, достављају министру два заједничка кандидата за члана Савета заједно са образложеном оценом вредности доприноса у одговарајућој области културе за сваког кандидата појединачно.

Овлашћени предлагачи из члана 16. став 2. овог закона су дужни да приликом предлагања листе предлога кандидата обезбеде заступљеност оба пола.

Министар врши избор по једног кандидата са листе предлога кандидата и са два предложена кандидата националних

савета националних мањина утврђује предлог чланова Савета који доставља Народној скупштини.

Предлог из става 5. овог члана треба да обезбеди заступљеност од најмање 40% представника мање заступљеног пола.

Мандат Савета

Члан 166

Савет има председника који се бира из редова чланова Савета, у складу са пословником о раду.

Мандат Савета траје четири године.

Народна скупштина може разрешити члана Савета и пре истека мандата, и то: на лични захтев, ако не испуњава своју дужност као члан Савета, или својим поступцима повреди његов углед и на образложени захтев овлашћеног предлагача из члана 16. став 2. овог закона и министра.

Ако Народна скупштина разреши члана Савета пре истека мандата, министар, у складу са чланом 16а овог закона, у року од 30 дана доставља предлог новог кандидата за члана Савета.

Ако Народна скупштина не изабере кандидата са листе предлога за члана Савета, министар, у року од 30 дана, доставља предлог новог кандидата за члана Савета.

Послови и задаци

Члан 17.

Савет:

- 1) анализира и даје мишљење о стању у култури у Републици Србији;
- 2) даје сугестије у креирању културне политике;
- 3) даје предлоге за развој и унапређење културних делатности;
- 4) разматра и даје мишљење о предлогу стратегије развоја културе и даје оцену извршења;
- 5) предлаже критеријуме за стицање статуса истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури;
- 6) - **брисана** -
- 6а) даје мишљење у поступку доделе награде за подстицање културног стваралаштва;
- 7) даје сугестије и предлоге за уређење других питања у области културе као и међуресорне сарадње (наука, образовање, урбанизам, међународна сарадња, итд.);
- 8) обавља и друге послове у складу са овим законом.

Савет доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова Савета.

Савет подноси Народној скупштини извештај о раду, најмање једном годишње.

Члан 18.

Савет доноси пословник о раду.

Рад Савета је јаван.

Средства за рад Савета обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Чланови Савета имају право на накнаду за рад у висини коју утврди одбор Народне скупштине надлежан за административно-буџетска питања.

2. Стратегија развоја културе Републике Србије

Члан 19.

Стратегију развоја културе Републике Србије доноси Влада на предлог министра.

Стратегија се доноси за период од десет година.

Члан 20.

Стратегија садржи:

- 1) анализу постојећег стања културне делатности и стваралаштва у Србији;
- 2) основне поставке културног развоја, и то:
 - циљеве културног развоја,
 - приоритетна подручја културног развоја,
 - приоритете међуресорне сарадње (научноистраживачки рад, едукација, равномерни регионални развој, међународна сарадња, креативна индустрија, културни туризам итд.);
- 3) стратешке правце и инструменте културног развоја, а нарочито:
 - истраживања, заштите и коришћења културних добара,
 - заштите српских културних вредности ван територије Републике Србије,
 - подстицања културног стваралаштва и продукције,
 - унапређивања културног стваралаштва и културног израза припадника националних мањина,
 - рада установа културе и других субјеката у култури,
 - капиталне инвестиције у изградњи, обнови, опремању и унапређењу услова рада установа културе;

- планирања потреба кадрова у култури, њихове едукације и професионалног усавршавања,
- научноистраживачког рада у култури,
- аматерске делатности у култури,
- међуресорне сарадње (мере и инструменте за стимулативну пореску политику у култури, програми билатералне и мултилатералне сарадње, мере подстицања предузетништва у култури итд.);

4) план реализације, и то:

- дефинисање активности везаних за реализацију приоритетних програма и пројеката и стратешких задатака за сваку делатност у култури и сва међуресорна подручја предвиђена Стратегијом,
- динамику спровођења,
- одређивање субјеката реализације;

5) критеријуме, индикаторе и поступке евалуације.

III. СУБЈЕКТИ У КУЛТУРИ

Врсте субјеката

Члан 21.

Културну делатност могу обављати установе културе, удружења у култури, уметници, сарадници, односно стручњаци у култури, као и други субјекти у култури.

Члан 21а

Сходно члану 6. тачка 13. овог закона, Српска академија наука и уметности, Матица српска, Српска књижевна задруга, Културно-просветна заједница Србије, као и Задужбина Илије Коларца, Вукова задужбина и Задужбина Доситеј Обрадовић уживају посебну бригу.

1. Установе културе

1.1. Заједничке одредбе

Појам

Члан 22.

Установа културе (у даљем тексту: установа), у смислу овог закона, јесте правно лице основано ради обављања културне делатности у складу са чланом 8. овог закона којом се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе.

Оснивање

Члан 23.

Установу може основати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, друго правно или физичко лице, под условима прописаним законом.

Установе се могу оснивати средствима у различитим облицима својине.

Ако установу оснива више оснивача, њихова међусобна права, обавезе и одговорности уређују се уговором.

Законом се могу утврдити посебни услови за оснивање установа у појединим делатностима у култури.

Члан 24.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу оснивати установе ради очувања, унапређења и развоја културне посебности и очувања националног идентитета националних мањина, односно могу, на предлог националног савета националне мањине, изменом оснивачког акта за поједине постојеће установе утврдити да су од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување националног идентитета националних мањина.

У случају оснивања установе из става 1. овог члана, претходно се прибавља мишљење одговарајућег националног савета националне мањине.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као оснивачи установа из става 1. овог члана, могу у целини или делимично пренети оснивачка права на национални савет националне мањине.

Члан 25.

Установе које обављају делатност заштите непокретних културних добара и делатност заштите архивске грађе оснива Република Србија.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе оснива установе које обављају делатност заштите непокретних културних добара и делатност заштите архивске грађе за територију аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Влада може изузетно од става 1. овог члана основати установу која обавља делатност заштите непокретних

културних добара и делатност заштите архивске грађе за територију више јединица локалне самоуправе.

Члан 25а

Централне установе заштите културних добара јесу: Републички завод за заштиту споменика културе, Државни Архив Србије, Народни музеј Србије, Народна библиотека Србије и Југословенска кинотека.

Установе савременог стваралаштва чији је оснивач Република Србија су: Народно позориште у Београду, Београдска филхармонија, Ансамбл народних игара и песама Србије „Коло“, Филмски центар Србије и Завод за проучавање културног развика.

Обавеза установа културе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе је да својим радом допринесу очувању, истраживању, проучавању, представљању, прикупљању и подстицању домаћег културног и уметничког наслеђа као и домаћег културног и уметничког савременог стваралаштва.

Члан 25б

У обављању својих послова установа културе је обавезна да користи јединствена софтверска решења и да омогући доступност и размену података.

Дигитализација културног наслеђа је саставни део рада запослених у установи културе.

Ближи услови, процеси, стандарди и задаци у области дигитализације културног наслеђа и савременог стваралаштва и примене јединствених информационих система, уређују се актом Владе.

Оснивачки акт

Члан 26.

Оснивач доноси акт о оснивању установе.

Акт о оснивању установе садржи, нарочито:

- 1) назив оснивача;
- 2) назив и седиште установе;
- 3) делатност установе;
- 4) средства за оснивање и почетак рада установе и начин обезбеђивања средстава;
- 5) права и обавезе и одговорности оснивача у погледу обављања делатности установе;
- 6) органе установе у оснивању и њихова овлашћења;
- 7) име и презиме и матични број лица које ће, до именовања директора установе обављати његове послове и вршити његова овлашћења;
- 8) начин именовања директора, односно управника и органа управљања;
- 9) рок за доношење статута.

Оснивачка права

Члан 27.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из чијег се буџета у целини или већим делом финансирају рад и програми установе, врше оснивачка права у погледу именовања директора, чланова управног одбора и чланова надзорног одбора те установе.

Када је оснивач установе Република Србија, оснивачка права из става 1. овог члана врши Влада.

Члан 28.

На статут и на акт о организацији и систематизацији послова установе чији је оснивач Република Србија, сагласност даје Министарство.

На статут и на акт о организацији и систематизацији послова установе чији је оснивач аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, сагласност даје орган одређен њеним прописима.

Члан 29.

На права, обавезе и одговорности запослених у установама примењују се општи прописи о раду, ако законом није друкчије одређено.

Статут

Члан 30.

Статут је основни општи акт установе, којим се уређује:

- 1) делатност установе;
- 2) унутрашња организација установе;
- 3) органи установе, њихов састав, начин именовања и надлежности;
- 4) услови за именовање и разрешење директора установе;

- 5) одговорност установе за обавезе у правном промету;
- 6) друга питања значајна за рад установе.

Упис у Регистар установа културе

Члан 31.

Установа стиче својство правног лица уписом у Регистар установа културе.

Регистар установа културе

Члан 31а

Регистар установа културе, као поверени посао, води Агенција за привредне регистре (у даљем тексту: АПР).

Регистар установа културе је електронска, централна, јавна база података и докумената у коју се уписују установе културе у јавној и приватној својини, у складу са законом.

На услове и поступак именовања регистратора, на његова овлашћења и обавезе, као и на начин одређивања и висину накнада за вођење Регистра установа културе, примењују се прописи којима се уређује рад АПР-а, а на поступак уписа у Регистар установа културе, примењују се одредбе закона којим се уређује поступак регистрације у АПР-у.

Агенција за привредне регистре податке прописане за регистрацију прикупља, обрађује и користи у складу са законом, у циљу обављања послова у јавном интересу.

У поступку по жалби на решење регистратора о упису у Регистар установа културе, решава министар.

Ближу садржину Регистра установа културе, у оквиру података прописаних овим законом, као и документацију потребну за регистрацију, прописује министар.

Члан 31б

У Регистар установа културе уписују се подаци и документа, промена и брисање података и докумената, у складу са овим законом, прописима донетим за спровођење овог закона и законом којим се уређује поступак регистрације у АПР-у.

У Регистар установа културе уписују се:

- 1) назив и седиште установе културе;
- 2) врста власништва установе културе;
- 3) област културне делатности;
- 4) подаци о оснивачу;
- 5) подаци о заступнику, председнику управног одбора и члановима управног одбора;
- 6) регистарски број и ПИБ установе културе;
- 7) контакт подаци и бројеви рачуна у банци;
- 8) подаци о оснивачком акту, статуту, изменама и допунама статута, односно пречишћеном тексту статута;
- 9) подаци о статусној промени, ликвидацији, стечају и брисању из регистра;
- 10) број и датум доношења решења о упису у Регистар установа културе.

Подаци о домаћем физичком лицу који се региструју су: лично име и јединствени матични број грађана.

Подаци о странцу који се региструју су: лично име, број пасоша и држава издавања, односно лични број за странца, односно број личне карте странца и земља издавања, у складу са прописима којима се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије.

Подаци о домаћем правном лицу који се региструју су: пословно име, адреса седишта и матични број.

Подаци о страном правном лицу који се региструју су: пословно име, адреса седишта, број под којим се то правно лице води у матичном регистру и држава у којој је то лице регистровано, који се доказују изводом из надлежног регистра са преводом на српски језик, овлашћеног судског тумача.

Лични подаци регистрованих лица могу се користити само у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Регистар установа културе садржи и следеће податке, ако ти подаци постоје, и то:

- 1) назив на језику и писму националне мањине;
- 2) назив у преводу на страни језик;
- 3) назив, адресу и врсту огранка;
- 4) забележбе података од значаја за правни промет.

Подаци уписани у Регистар установа културе, оснивачки акт, статут и пречишћени текст статута, објављују се на интернет страници АПР-а, у складу са законом о поступку регистрације у АПР-у.

На статусне промене и престанак постојања установе културе у приватној својини која нису прописана овим законом, сходно се примењују прописи којим се уређује правни положај привредних друштава.

Потписи оснивача на оснивачком акту установе културе у приватној својини, оверавају се у складу са законом.

Евиденција установа основаних средствима у јавној својини

Члан 32.

Министарство води централну евиденцију установа основаних средствима у јавној својини са седиштем на територији Републике Србије.

Надлежни орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе дужан је да податке о установама које је основала аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, достави Министарству, у року од 30 дана од дана оснивања.

Садржину и начин вођења централне евиденције из става 1. овог члана, прописује министар.

Надлежни орган аутономне покрајине води евиденцију установа основаних средствима у јавној својини са седиштем на територији аутономне покрајине, као поверен посао.

Лични подаци из централне евиденције из става 1. су: име и матични број директора установе и датум његовог именовања и име и матични број заступника и границе његовог овлашћења.

Органи установе

Члан 33.

Органи установе су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Установа може имати уметничког, односно програмског директора и уметнички, програмски, односно стручни савет, у складу са овим законом.

Актом о оснивању установе може се утврдити да установа уместо директора има управника.

Директор установе

Члан 34.

Установом руководи директор.

Директора установе именује и разрешава оснивач.

Директора установе чији је оснивач Република Србија именује Влада.

Именовање директора установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе

Члан 35.

Директор установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, именује се на основу претходно спроведеног јавног конкурса, на период од четири године и може бити поново именован.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује и спроводи управни одбор установе уз претходну сагласност оснивача.

Када је оснивач Република Србија, јавни конкурс из става 1. овог члана расписује и спроводи управни одбор установе уз претходну сагласност министра надлежног за културу.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује се најкасније 60 дана пре истека мандата директора.

Јавни конкурс из става 1. овог члана објављује се на сајту Националне службе за запошљавање на огласној табли или у просторијама установе и у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике.

Јавни конкурс за именовање директора установе од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување националног идентитета националне мањине објављује се и у једном од штампаних медија на језику и писму одговарајуће националне мањине.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од осам ни дужи од петнаест дана од дана оглашавања јавног конкурса.

Управни одбор је дужан да поступа са пријавама на јавни конкурс у складу са законом којим се уређује управни поступак.

Управни одбор установе обавља разговор са кандидатима који испуњавају услове из конкурса и у року од 30 дана од дана завршетка јавног конкурса доставља оснивачу образложени предлог листе кандидата (у даљем тексту: Листа). Листа садржи мишљење управног одбора о стручним и организационим способностима сваког кандидата и записник о обављеном разговору.

Оснивач именује директора установе са Листе.

Када је оснивач Република Србија, Листа се доставља Министарству. Министарство предлаже Влади кандидата за директора са Листе.

Ако Министарство не прихвати предлоге са Листе дужно је да о разлозима за то обавести Владу.

Јавни конкурс није успео ако управни одбор утврди да нема кандидата који испуњава услове да уђе у изборни поступак о чему је дужан да обавести оснивача, уколико оснивач не именује директора установе са Листе, односно ако министарство не предложи ниједног кандидата са Листе.

Уколико управни одбор не распише јавни конкурс у року који је утврђен у ставу 3. овог члана, обавезан је да о разлозима због којих јавни конкурс није расписан обавести оснивача.

У случају установе за коју се изменом оснивачког акта утврди да је од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување националног идентитета националне мањине, национални савет националне мањине даје мишљење у поступку именовања директора.

У случају преношења оснивачких права на национални савет националне мањине у складу са чланом 24. став 3.

овог закона, актом о преношењу оснивачких права утврђује се начин учешћа националног савета у поступку именовања директора.

Члан 36.

Кандидати за директоре установа морају имати високо образовање и најмање пет година радног искуства у култури. Остали услови за избор кандидата за директора установе утврђују се статутом установе.

Кандидат за директора дужан је да предложи програм рада и развоја установе, као саставни део конкурсне документације.

Вршилац дужности директора

Члан 37.

Оснивач може именовати вршиоца дужности директора установе, без претходно спроведеног јавног конкурса, у случају када директору престане дужност пре истека мандата, односно када јавни конкурс за директора није успео.

Вршилац дужности директора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Исто лице не може бити два пута именовано за вршиоца дужности директора из става 1. овог члана.

Вршилац дужности директора мора да испуњава услове за избор кандидата за директора из члана 36. став 1. овог закона.

Вршилац дужности директора има сва права, обавезе и овлашћење директора.

Надлежност директора

Члан 38.

Директор установе:

- 1) организује и руководи радом установе;
- 2) доноси акт о организацији и систематизацији послова и друга општа акта у складу са законом и статутом установе;
- 3) извршава одлуке управног одбора установе;
- 4) заступа установу;
- 5) стара се о законитости рада установе;
- 6) одговоран је за спровођење програма рада установе;
- 7) одговоран је за материјално-финансијско пословање установе;
- 8) врши друге послове утврђене законом и статутом установе.

Престанак дужности директора

Члан 39.

Дужност директора установе престаје истеком мандата и разрешењем.

Оснивач установе разрешиће директора пре истека мандата:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;
- 3) ако нестручним, неправилним и несавесним радом проузрокује већу штету установи или тако занемарује или несавесно извршава своје обавезе да су настале или могу настати веће сметње у раду установе;
- 4) ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности директора, односно ако је правноснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности директора установе;
- 5) из других разлога утврђених законом или статутом установе.

Уметнички, односно програмски директор

Члан 40.

Установа, поред директора, може имати једног или више уметничких, односно програмских директора који руководе уметничким, односно стручним пословима и за њих су одговорни.

Начин и услови за избор, као и поступак за разрешење уметничког, односно програмског директора, уређују се статутом установе, у складу са законом.

Управни одбор установе

Члан 41.

Установом управља управни одбор.

Управни одбор установе има пет чланова, изузев установа из члана 42. став 3. овог закона, код којих се број чланова Управног одбора повећава за по једног представника националних савета националних мањина, за које је та

установа од посебног значаја.

Чланове управног одбора именује и разрешава оснивач, из реда истакнутих стручњака и познавалаца културне делатности.

Председника управног одбора именује оснивач из реда чланова управног одбора.

Члан 42.

Ако је оснивач установе Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, највише једна трећина чланова управног одбора именује се из реда запослених у установи, на предлог репрезентативног синдиката установе, а уколико не постоји репрезентативни синдикат, на предлог већине запослених.

Најмање један од чланова управног одбора из реда запослених мора да буде из реда носилаца основне, тј. програмске делатности.

У управни одбор установе која се оснива у складу са чланом 24. став 1. овог закона, односно за коју се изменом оснивачког акта утврди да је од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување националног идентитета националне мањине, најмање један члан управног одбора именује се на предлог одговарајућег националног савета националне мањине. Када више националних савета националних мањина даје предлог за члана управног одбора, предлог заједнички подносе сви заинтересовани национални савети националних мањина.

У случају преношења оснивачких права на национални савет у складу са чланом 24. став 3. овог закона, актом о преношењу оснивачких права се утврђује начин именовања чланова управног одбора.

Састав управног одбора треба да обезбеди заступљеност од најмање 40% представника мање заступљеног пола.

Чланови управног одбора установе из става 1. овог члана именују се на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

Влада именује председника и чланове управног одбора установе чији је оснивач Република Србија.

У случају спречености председника управног одбора, седницу управног одбора може заказати и њој председавати, најстарији члан управног одбора.

Председнику и члановима управног одбора може припадати накнада за рад, под условима и према мерилима утврђеним актом оснивача.

Члан 43.

Оснивач може, до именовања председника и чланова управног одбора установе, да именује вршиоце дужности председника и чланова управног одбора.

Оснивач може именовати вршиоца дужности председника и члана управног одбора установе и у случају када председнику, односно члану управног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана управног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Надлежности управног одбора установе

Члан 44.

Управни одбор установе:

- 1) доноси статут;
- 2) доноси друге опште акте установе, предвиђене законом и статутом;
- 3) утврђује пословну и развојну политику;
- 4) одлучује о пословању установе;
- 5) доноси програме рада установе, на предлог директора;
- 6) доноси годишњи финансијски план;
- 7) усваја годишњи обрачун;
- 8) усваја годишњи извештај о раду и пословању;
- 9) даје предлог о статусним променама, у складу са законом;
- 10) даје предлог оснивачу о кандидату за директора;
- 11) закључује уговор о раду са директором, на одређено време, до истека рока на који је изабран, односно до његовог разрешења, а када је за директора именовано лице које је већ запослено у истој установи културе на неодређено време, закључује анекс уговора о раду, у складу са законом о раду;
- 12) одлучује о другим питањима утврђеним законом и статутом.

Када је оснивач установе Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе сагласност на акте из става 1. тач. 5) и 6) даје оснивач.

Престанак дужности члана управног одбора

Члан 44а

Дужност члана управног одбора установе престаје истеком мандата и разрешењем.

Оснивач установе разрешиће члана управног одбора пре истека мандата:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;
- 3) ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности члана

управног одбора, односно ако је правноснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности члана управног одбора установе;

4) из других разлога утврђених законом или статутом установе.

Надзорни одбор

Члан 45.

У установи се образује надзорни одбор.

Надзорни одбор обавља надзор над пословањем установе.

Надзорни одбор има три члана.

Чланове надзорног одбора именује и разрешава оснивач.

Председника надзорног одбора именује оснивач из реда чланова надзорног одбора.

Члан 46.

Ако је оснивач установе Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, највише једна трећина чланова надзорног одбора именује се из реда запослених у установи, на предлог репрезентативног синдиката установе, а уколико не постоји репрезентативни синдикат, на предлог већине запослених.

У надзорни одбор установе која се оснива у складу са чланом 24. став 1. овог закона, односно за коју се изменом оснивачког акта утврди да је од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување националног идентитета националне мањине, најмање један члан надзорног одбора именује се на предлог одговарајућег националног савета националне мањине. Када више националних савета националних мањина даје предлог за члана надзорног одбора, предлог заједнички подносе сви заинтересовани национални савети националних мањина.

У случају преношења оснивачких права на национални савет националне мањине у складу са чланом 24. став 3. овог закона, актом о преношењу оснивачких права утврђује се начин именовања чланова надзорног одбора.

Састав надзорног одбора треба да обезбеди заступљеност од најмање 40% представника мање заступљеног пола.

Чланови надзорног одбора установе из става 1. овог члана именују се на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

Влада именује председника и чланове надзорног одбора установе чији је оснивач Република Србија.

За члана надзорног одбора не може бити именовано лице које је члан управног одбора установе.

У случају спречености председника надзорног одбора, седницу надзорног одбора може заказати и њој председавати, најстарији члан надзорног одбора.

Председнику и члановима надзорног одбора може припадати накнада за рад, под условима и према мерилима утврђеним актом оснивача.

Члан 47.

Оснивач може до именовања председника и чланова надзорног одбора установе да именује вршиоце дужности председника и чланова надзорног одбора.

Оснивач може именовати вршиоца дужности председника и члана надзорног одбора установе и у случају када председнику, односно члану надзорног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана надзорног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Извештај надзорног одбора

Члан 48.

Надзорни одбор, најмање једанпут годишње, подноси извештај о свом раду оснивачу.

Извештај из става 1. овог члана надзорни одбор подноси Министарству, када је оснивач установе Република Србија.

Престанак дужности члана надзорног одбора

Члан 48а

Дужност члана надзорног одбора установе престаје истеком мандата и разрешењем.

Оснивач установе разрешиће члана надзорног одбора пре истека мандата:

1) на лични захтев;

2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;

3) ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности члана надзорног одбора, односно ако је правноснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности члана надзорног одбора установе;

4) из других разлога утврђених законом или статутом установе.

Уметнички, програмски, односно стручни савет

Члан 49.

У установи се образује уметнички, програмски, односно стручни савет.

Уметнички, програмски, односно стручни савет разматра питања из уметничке, програмске, односно стручне делатности установе и директору, односно уметничком или програмском директору, даје мишљења и предлоге везане за уметнички, програмски и стручни рад установе.

У састав уметничког, програмског, односно стручног савета бирају се лица од високог уметничког и стручног интегритета и ауторитета.

Састав, надлежност и начин рада уметничког, програмског и стручног савета, ближе се уређују статутом установе.

Уговор о раду на уметничким, програмским или стручним пословима

Члан 50.

- брисан -

Члан 51.

Уметнички, програмски или стручни послови у установама, могу се обављати и закључивањем ауторских, извођачких или других уговора, између директора установе и самосталних уметника или других физичких лица.

Члан 51а

Играчу уметничке игре запосленом у установи културе, а који ради на радном месту на коме се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, радни однос престаје навршењем услова за стицање права на старосну пензију према прописима о пензијском и инвалидском осигурању, ако послодавац не може да обезбеди друго радно место за које запослени испуњава услове за рад.

Акт којим се планирају мере подршке унапређења уметничке игре у установама културе, на предлог министра надлежног за културу, доноси Влада уз претходну сагласност репрезентативних синдиката у области уметничких игара.

1.2. Установе културе од националног значаја

Појам

Чл. 52-54.

- брисани -

2. Уметник, сарадник и стручњак у култури. Удружења у култури

Удруживање уметника, сарадника, односно стручњака у култури

Члан 55.

Уметници, сарадници, односно стручњаци у култури могу се удруживати у удружења (у даљем тексту: удружење у култури) сагласно прописима о удруживању грађана.

Члан 55а

Репрезентативна уметничка удружења у култури, могу се утврдити за следећа подручја културе:

- 1) књижевно стваралаштво;
- 2) књижевно преводилаштво;
- 3) музичко стваралаштво;
- 4) музичка интерпретација;
- 5) ликовна уметност;
- 6) примењена и визуелна уметност, дизајн и уметничка фотографија;
- 7) филмска уметност и аудио визуелно стваралаштво;
- 8) позоришна уметност - сценско стваралаштво и интерпретација;
- 9) опера, музичко сценско стваралаштво и интерпретација;
- 10) уметничка игра (класичан балет, народна игра и савремена игра);
- 11) дигитално стваралаштво и мултимедија;
- 12) архитектура;
- 13) **- брисана -**
- 14) извођење музичких, говорних, артистичких и сценских културних програма.

Члан 556

Репрезентативна удружења у култури, могу се утврдити за следећа подручја културе:

- 1) истраживање, заштита, коришћење, прикупљање и представљање непокретног културног наслеђа;
- 2) истраживање, заштита, коришћење, прикупљање и представљање покретног културног наслеђа;
- 3) истраживање, заштита, коришћење, прикупљање и представљање нематеријалног културног наслеђа;
- 4) филмске и телевизијске делатности;
- 5) научноистраживачка и едукативна делатност у култури;
- 6) библиотечко-информациона делатност;
- 7) издаваштво;
- 8) менаџмент у култури;
- 9) продукција културних програма и дела;
- 10) стручна сарадња у уметничким делатностима и делатностима у области културног наслеђа.
- 11) превођење стручних и научних текстова;
- 12) примена информационих и комуникационих технологија у култури.

Репрезентативна удружења у култури

Члан 56.

Уколико у једном подручју културе наведеном у члану 55а и 556 овог закона постоји више регистрованих удружења, статус репрезентативног удружења у култури за територију Републике Србије (у даљем тексту: репрезентативно удружење у култури), на предлог Комисије за утврђивање репрезентативности удружења у култури, за највише два удружења решењем утврђује министар.

Једно репрезентативно удружење може имати репрезентативност за више подручја културе ако за то испуњава услове утврђене у акту из става 5. овог члана.

Регистар репрезентативних удружења у култури (у даљем тексту: Регистар репрезентативних удружења), успоставља и води министарство надлежно за послове културе као јединствену, централизовану и јавно доступну евиденцију у електронском облику.

Регистар из става 3. овог члана, садржи податке о репрезентативним удружењима, и то: назив, седиште, адреса, датум оснивања, подручје културе, име заступника и јединствену идентификациону ознаку, односно број под којим је удружење уписано у регистар.

Подаци из става 4. овог члана уписују се након добијања статуса репрезентативног удружења, односно доношења решења.

Састав и начин рада комисије из става 1. овог члана као и ближе услове и начин утврђивања и престанка статуса репрезентативног удружења у култури, прописује министар.

Решење из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 57.

Удружење у култури које је, у складу са овим законом, стекло статус репрезентативног удружења у култури, у назив удружења уноси и ознаку: "репрезентативно удружење у култури".

Удружење у култури које је стекло статус репрезентативног удружења у култури може тај статус изгубити на начин на који је стечен решењем министра, ако престане да испуњава услове потребне за стицање репрезентативности утврђене прописом из члана 56. став 5. овог закона, као и ако послове поверене овим законом не обавља или их обавља супротно закону.

Појам самосталног уметника

Члан 58.

Уметник у смислу овог закона, јесте физичко лице које ствара ауторска дела из области уметничке делатности или изводи уметничка и ауторска дела из области уметничке делатности дефинисане чланом 55а овог закона.

Самостални уметник јесте физичко лице које самостално, у виду занимања, обавља уметничку делатност и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља уметничку делатност у области културе.

У обављању делатности лице из става 2. овог члана, уз лично име, може да користи ознаку "самостални уметник".

Појам самосталног стручњака у култури

Члан 59.

Самостални стручњак у култури јесте физичко лице које самостално у виду занимања, обавља послове из члана 55б. овог закона и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља делатност у области културе.

У обављању делатности из става 1. овог члана, уз лично име, може се користити ознака "самостални стручњак у култури".

Члан 60.

Самостални извођач културних програма у музичким и сценским делатностима је физичко лице које самостално, у виду занимања обавља вокално и инструментално извођење културних програма, или на други начин изводи културни или артистички програм, и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе.

Самостални сарадник у култури јесте физичко лице које самостално, у виду занимања, обавља стручно-техничке послове у области културних делатности, и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља делатност у области културе.

Услови за упис у Регистар лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе

Члан 61.

Лице из чл. 58–60. овог закона стиче статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе уписом у Регистар лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, (у даљем тексту: Регистар лица) ако испуњава следеће услове:

- 1) ако има пословну способност;
- 2) ако обавља делатност из члана 8. овог закона као једино или главно занимање, а није корисник пензије;
- 3) ако има дозволу (лиценцу) за обављање делатности, када је таква дозвола (лиценца) прописана;
- 4) ако му обављање делатности није забрањено правоснажном судском одлуком;
- 5) ако има пребивалиште у Републици Србији;
- 6) ако има решење о утврђивању статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе из члана 62. овог закона.

Регистар лица води одговарајуће репрезентативно удружење у култури као јединствену, централизовану и јавно доступну евиденцију у електронском облику. Проверу испуњености услова из става 1. овог члана врши одговарајуће репрезентативно удружење увидом у службене евиденције у складу са законом којим се уређује управни поступак и електронска управа.

Регистар лица се води у циљу упознавања јавности о лицима која су добила статус самосталног уметника, вођења евиденције о другим ангажовањима самосталних уметника и вођења евиденције о уплатама законом прописаних доприноса за самосталне уметнике. Регистар лица је јаван у делу који се односи на име и презиме лица које је добило статус самосталног уметника.

Поступак регистрације

Члан 61а

За утврђивање статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, лице из чл. 58–60. овог закона подноси јединствену пријаву у електронском облику одговарајућем репрезентативном удружењу у култури.

За лице које нема техничких могућности да достави пријаву у електронском облику, јединствену пријаву подноси уз помоћ репрезентативног удружења.

Техничка помоћ за вођење регистра

Члан 61б

Регистар репрезентативних удружења и Регистар лица воде се уз техничку подршку службе Владе надлежне за информационе технологије и електронску управу, која обавља послове техничке подршке у успостављању и вођењу регистра, послове који се односе на чување, спровођење мера заштите и обезбеђивање сигурности и безбедности података у регистру.

Члан 62.

По захтевима лица за утврђивање статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, репрезентативна удружења доносе решења за културно подручје за које су уписана у регистар репрезентативних удружења у култури у смислу члана 56. овог закона.

Ближе услове, мерила и критеријуме, као и поступак по захтевима лица за утврђивање статуса лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, као и поступак провере испуњености услова из члана 61. овог закона за лица која су уписана у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе за четворогодишњи период, за све области културних делатности на предлог репрезентативних удружења, прописује министар.

Лице које је уписано у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, ослобађа се од обавезе доказивања испуњености услова из става 2. овог члана, када напуни 30 година стажа осигурања (мушкарци), односно 25 година стажа осигурања (жене).

Лични подаци о лицима из става 2. су: име и презиме, јединствени матични број грађана, пол, датум рођења, место и општина рођења, адреса, место и општина становања и контакт телефон.

Евиденција лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе

Члан 63.

Евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе (у даљем тексту: евиденција), за сваку културну делатност, води одговарајуће репрезентативно удружење у култури у Регистру лица.

Податке из евиденције репрезентативно удружење у култури уписује у Регистар лица на основу службених евиденција електронским путем у складу са законом којим се уређује електронска управа.

У евиденцију из става 1. уписује се:

- 1) редни број уписа;
- 2) презиме (име једног родитеља) и име лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;
- 3) датум и место рођења, општина, држављанство;
- 4) пребивалиште, адреса и број телефона;
- 5) делатност лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;
- 6) датум почетка самосталног обављања делатности и број акта о утврђивању статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;
- 7) датум престанка обављања делатности;
- 8) подаци о испуњености услова прописаних чланом 61. став 1. овог закона, за стицање статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;
- 9) податке о уплати доприноса по основу уговорене накнаде;
- 10) промена података;
- 11) датум уписа;
- 12) напомена.

Јединствена база података

Члан 63а

Регистар репрезентативних удружења је јединствена база података министарства надлежног за послове културе репрезентативних удружења у култури.

Регистар лица је јединствена база података репрезентативних удружења о лицима, која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе.

Јединствена база података из става 1. овог члана успоставља се на основу постојећих евиденција које воде репрезентативна удружења.

Подаци о репрезентативним удружењима и лицима која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе уносе се у регистар регистрацијом репрезентативног удружења и подношењем јединствене пријаве у електронском облику лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, као и ажурирањем података из постојећих надлежних регистара, база података и службених евиденција, које се воде у Републици Србији.

У Регистар репрезентативних удружења и Регистар лица се уписују следећи подаци из постојећих надлежних регистара, база података и службених евиденција:

- 1) матични број, порески идентификациони број, назив, седиште, адреса, датум оснивања, подручје културе, претежна делатност, име заступника из регистра удружења који води орган надлежан за вођење привредних регистара након добијања статуса репрезентативног удружења, односно доношења решења;
- 2) презиме (име једног родитеља) и име лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, датум и место рођења, општина, држављанство из регистра матичних књига који води министарство надлежно за послове државне управе, након добијања статуса самосталног уметника;
- 3) општину, место и адресу пребивалишта из регистра пребивалишта које води министарство надлежно за унутрашње послове;
- 4) основ осигурања као и основице доприноса за обавезно социјално осигурање, висину уплаћених доприноса за обавезно социјално осигурање и период на који се та уплата односи, односно податке о уплати доприноса по основу уговорене накнаде, из централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Уверење

Члан 64.

Надлежно репрезентативно удружење у култури издаје уверења о чињеницама уписаним у Регистар лица.

Уверења из става 1. овог члана издају се сагласно подацима из Регистра лица и имају значај јавне исправе.

Уверења из става 1. овог члана издају се на захтев, по правилу истог дана кад је странка затражила издавање уверења, а најдоцније у року од осам дана од дана подношења захтева.

Ако надлежно репрезентативно удружење у култури одбије захтев за издавање уверења, дужно је да о томе донесе посебно решење.

Ако у року од 15 дана од дана подношења захтева надлежно репрезентативно удружење у култури не изда

уверење, нити донесе и достави странци решење о одбијању захтева, странка може изјавити жалбу као да је захтев одбијен.

Ако странка, на основу доказа којима располаже, сматра да јој уверење није издато у складу с подацима из Регистра лица, може захтевати измену или издавање новог уверења.

Надлежно репрезентативно удружење у култури дужно је да донесе посебно решење ако одбије захтев странке да јој измени или изда ново уверење.

Ако у року од 15 дана од дана подношења захтева за измену или издавање новог уверења то не буде учињено, странка може изјавити жалбу као да је њен захтев одбијен.

Против решења о одбијању захтева из ст. 4. и 7. овог члана жалба се може изјавити Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба из ст. 5. и 8. овог члана изјављује се Министарству након истека рока прописаног за издавање, односно измену уверења.

Промене и брисање из Регистра лица

Члан 65.

Самостални уметник, самостални сарадник, односно самостални стручњак у култури дужни су да сваку насталу промену у вези са условима за упис у Регистар лица из члана 61. став 1. овог закона, пријаве надлежном репрезентативном удружењу у култури које води ту евиденцију, најкасније у року од 15 дана од дана настанка промене.

Подаци који се о лицима из става 1. овог члана прибављају по службеној дужности, ажурирају се одмах након промене у изворној евиденцији у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Члан 66.

Лице које је стекло статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе брише се из Регистра лица на лични захтев.

Лице из става 1. овог члана брише се из Регистра лица по службеној дужности кад надлежно репрезентативно удружење у култури које води Регистар лица решењем утврди да то лице више не испуњава услове прописане у члану 61. став 1. овог закона.

Обрада података о личности

Члан 66а

Обрада података о личности који се воде у Регистру репрезентативних удружења и Регистру лица, врши се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Регистар репрезентативних удружења и Регистар лица се налазе у државном центру за чување и управљање података који обезбеђује физичку заштиту података у складу са законом којим се уређује електронска управа и информациона безбедност.

Подаци о личности користе се у сврху утврђену овим законом.

Технички подаци у регистру

Члан 66б

Регистар репрезентативних удружења и Регистар лица садрже и техничке податке којима се омогућава ефикасно, ажурно и законито успостављање, вођење и размена података из члана 63а овог закона, а нарочито:

1) идентификационе ознаке којима се повезују изворне службене евиденције на основу којих се уписују и користе подаци у регистру и то: јединствени матични број грађана, евиденцијски број странца, јединствени број који додељује централни регистар обавезног социјалног осигурања за потребе обавезног социјалног осигурања обвезницима доприноса и осигураним лицима и порески идентификациони број;

2) шифрарнике неопходне за вођење података у регистру;

3) евиденцију овлашћених лица органа из члана 3. овог закона, као и евиденцију о овлашћеним лицима удружења: лично име, јединствени матични број грађана, додељена права.

Увид у податке из регистра

Члан 66ц

Право на увид и права на основу оствареног увида у податке Регистра репрезентативних удружења и Регистра лица има лице на које се подаци односе у складу са одредбама закона којим се регулише заштита података о личности. Трећа лица имају права увида који се уређује одредбама закона којим се регулише слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Право на увид у податке Регистра лица има овлашћено лице приликом вршења послова у складу са законом.

Вршење поверених послова

Члан 67.

Послови утврђивања статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, послови издавања уверења и вођења евиденције, које репрезентативна удружења у култури обављају у складу са овим законом, врше се као поверени послови.

У поступцима у вези послова из става 1. овог члана, ако друкчије није прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Репрезентативна удружења сачињавају годишњи програм рада на основу кога се врши финансирање поверених послова, водећи рачуна о броју лица за које се води евиденција, потребном броју извршилаца и другим материјално-техничким и текућим расходима и издацима за вршење поверених послова.

Сагласност на годишњи програм рада репрезентативних удружења даје Министарство.

Министарство закључује са репрезентативним удружењем годишњи уговор о финансирању вршења поверених послова.

Исплата средстава из буџета Републике Србије врши се на основу решења о преносу средстава.

Појам истакнутог уметника и истакнутог стручњака у култури

Члан 68.

Уметник, односно стручњак у култури који је својим радом у области културне делатности дао врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина у Републици Србији и који испуњава друге услове приписане овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, може стећи статус истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури.

Критеријуме за стицање статуса истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури, на предлог Савета, прописује министар.

Уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање

Члан 69.

- брисан -

Члан 70.

Доприноси за пензијско и инвалидско осигурање и доприноси за здравствено осигурање за самосталне уметнике из члана 58. став 2. овог закона обезбеђују се у буџету јединица локалне самоуправе.

Ближе услове и начин стицања права на уплату доприноса из става 1. овог члана прописује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Члан 71.

Уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање, за које се средства обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе, за лица из члана 58. став 2. овог закона, врши се преко репрезентативног удружења у култури код кога је то лице уведено у Регистар лица.

Репрезентативна удружења у култури, дужна су да, у року од 15 дана од дана уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање за лица која су у Регистру лица тог удружења, а за које су додељена буџетска средства преко репрезентативног удружења, а најкасније до краја текуће године, поднесу извештај о реализацији уплате доприноса и доставе доказе о наменском коришћењу финансијских средстава органу који је одобрио средства за пренос средстава преко репрезентативних удружења у култури.

3. Аматерско културно и уметничко стваралаштво

Члан 72.

Аматерско културно и уметничко стваралаштво обухвата активности лица или групе лица која се без материјалне надокнаде баве стварањем или извођењем дела из области културне и уметничке делатности.

Лица и групе лица из става 1. овог члана могу се удруживати у аматерска културно-уметничка друштва и њихове савезе сагласно прописима о удруживању грађана.

Удружења из става 2. овог члана имају статус субјекта у култури.

Јединица локалне самоуправе обезбеђује просторне услове за рад аматерских културно-уметничких друштава, односно савеза и аматерских група који реализују аматерске културне програме и обезбеђују средства за реализовање програма који су од локалног и регионалног значаја.

Културно-уметничка друштва се могу удруживати у савезе на нивоу више општина, града, Покрајине и Републике ради остваривања система такмичења у аматерским програмима, едукације и програма развоја аматеризма сходно одредбама закона.

4. Други субјекти у култури

Члан 73.

Други субјекти у култури су:

- 1) задужбине и фондациије у култури;
- 2) привредна друштва и предузетници регистровани за обављање делатности у култури;
- 3) културни центри Републике Србије у иностранству;
- 4) страни културни центри на територији Републике Србије;
- 5) друга правна лица у чијем се саставу налази музеј или збирка, односно која обављају послове чувања и излагања културних добара везаних за вршење њихове делатности.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање установа културе

Члан 74.

Установе чији су оснивачи Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, финансирају се или суфинансирају из буџета оснивача и других извора предвиђених овим законом.

Висину средстава за финансирање делатности установе из става 1. овог члана утврђује оснивач, на основу предлога годишњег програма рада и предлога финансијског плана установе за наредну годину и пројекцијама за наредне две године.

Предлог годишњег програма рада установа из става 1. овог члана садржи посебно исказана средства потребна за финансирање програма и пројеката у култури, као и средства потребна за финансирање текућих расхода и издатака.

Средства за финансирање и суфинансирање међународних програма установа културе у циљу спровођења јавне и културне дипломатије, укључујући и предлагање и планирање активности и програма за културне центре Републике Србије у иностранству, обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Установе културе из става 1. овог члана подносе оснивачу предлог годишњег програма рада и предлог финансијског плана за наредну годину и пројекцијама за наредне две године, најкасније до 20. јула текуће године.

Установе чији је оснивач Република Србија предлог годишњег програма рада и предлог финансијског плана за наредну годину и пројекцијама за наредне две године подносе министарству.

Члан 75.

Министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове културе, утврђује који ће се културни програми, делови програма, текући расходи и издаци установа из члана 74. став 1. овог закона, финансирати или суфинансирати средствима буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Руководилац органа из става 1. овог члана, односно скупштина јединице локалне самоуправе, а на основу предлога годишњег програма рада и предлога финансијског плана за наредну годину и пројекцијама за наредне две године, одлучује о висини укупних средстава за финансирање рада установа.

Министарство, орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе надлежан за послове културе закључује са установом из става 1. овог члана годишњи уговор о финансирању делатности установе.

Средства из буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине, односно буџета јединице локалне самоуправе користе се у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Установа је дужна да наменски користи одобрена финансијска средства и поднесе извештај о реализацији културних програма и пројеката у року од 30 дана по завршетку програма, односно пројеката за које су додељена буџетска средства са доказима о наменском коришћењу финансијских средстава.

Извештај из става 5. овог члана саставни је део документације којом корисници правдају наменски утрошена средства.

Финансирање и суфинансирање пројеката у култури

Члан 76.

Најмање једном годишње Министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе расписују јавне конкурсе ради прикупљања предлога за финансирање или суфинансирање пројеката у култури, као и пројеката уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури.

Право учешћа на конкурсима имају установе, уметничка и друга удружења регистрована за обављање делатности културе, као и други субјекти у култури, осим установа културе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и који се финансирају сходно члану 74. овог закона, те не могу учествовати у конкурсима које расписују њихови оснивачи.

Право учешћа на конкурсима који су намењени очувању и промоцији српске културе у иностранству имају установе, удружења и други субјекти у култури, који су у иностранству регистровани за обављање културне делатности.

О избору пројеката по расписаном јавном конкурсима одлучује министар, односно надлежни орган аутономне

покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, на образложени предлог стручне комисије коју образује орган који расписује конкурс (у даљем тексту: Комисија).

Национални савет националне мањине даје предлог за расподелу средстава која се додељују путем јавног конкурса из буџета Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе установама, манифестацијама и удружењима националне мањине у области културе.

Чланови Комисије се бирају из реда угледних и афирмисаних уметника и стручњака у култури посебно за сваку област културне делатности која је предмет конкурса. Члан Комисије не може учествовати у вредновању пројеката у који је на било који начин укључен или ако постоји неки од разлога предвиђених законом којим се уређује сукоб интереса.

Висину накнаде за рад чланова Комисија утврђује министар, односно надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе у складу са расположивим средствима у буџету.

Са изабраним подносиоцима пројеката закључују се уговори о њиховом финансирању, односно суфинансирању.

Исплата средстава из буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине, односно буџета јединице локалне самоуправе, врши се на основу решења о преносу средстава.

Министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе може закључити уговор о финансирању или суфинансирању пројеката у култури и без јавног конкурса, ако се ради о изузетно значајном пројекту који није било могуће унапред планирати и уколико тај пројекат испуњава најмање три критеријума утврђена актом из става 13. овог члана, с тим да се за појединачна давања може одредити највише 25% средстава од укупне масе одобрених буџетских средстава за намене из става 1. овог члана.

Средства за финансирање или суфинансирање програма и пројеката који се реализују у складу са потписаним међународним уговорима, средства за реализацију програма и пројеката који се спроводе у сарадњи са међународним организацијама, средства за плаћање партиципације у међународним фондовима, суфинансирање или финансирање пројеката који проистичу из потписаних или потврђених међународних билатералних споразума, програма, протокола и меморандума о сарадњи у области културе и других међународних обавеза, као и средства за програме и пројекте у области јавне и културне дипломатије, укључујући и програме намењене културно-информативним центрима Републике Србије у свету, обезбеђују се у буџету Републике Србије, у буџету аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Ближа мерила, критеријуме и начин избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе утврђује Влада, у складу са начелима културног развоја, а нарочито уважавањем културних и демократских вредности локалне, регионалне и националне традиције, културне разноликости, очувањем културе националних мањина и добара од посебног значаја за културу и историју српског народа, која се налазе ван територија Републике Србије.

Суфинансирање текућих расхода и издатака

Члан 77.

Република Србија, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу суфинансирати текуће расходе и издатке установа и других субјеката у култури који се не финансирају редовно из њихових буџета, ако својим програмима трајније задовољавају културне потребе грађана на одговарајућем подручју.

Установе, односно други субјекти у култури из става 1. овог члана, уз захтев за суфинансирање, подnose извештај о петогодишњем раду и стратешки развојни план за наредних пет година.

Висина средстава за суфинансирање текућих расхода и издатака установа и других субјеката у култури из става 1. овог члана не може премашити износ од 45% од укупних текућих расхода и издатака установе културе, односно другог субјекта у култури, чији се текући расходи и издаци суфинансирају.

Министарство, надлежни орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе и установа, односно други субјекат у култури из става 1. овог члана, закључују посебан уговор о суфинансирању текућих расхода и издатака, који важи до краја фискалне године.

Извештај

Члан 78.

Установе културе и други субјекти у култури који се финансирају или суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, дужни су да, у року од 15 дана по завршетку програма односно пројекта за који су додељена буџетска средства, а најкасније до краја текуће године, поднесу извештај о реализацији тих културних програма и пројеката и доставе доказе о наменском коришћењу финансијских средстава органу који је одобрио средства за финансирање њихових програма и пројеката.

Установа је дужна да најкасније до 15. марта текуће године, поднесе извештај о раду и извештај о финансијском пословању за претходну годину.

V. НАДЗОР

Члан 79.

Инспекцијски надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство.

На територији аутономне покрајине, инспекцијски надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши надлежни орган аутономне покрајине, као поверени посао.

Члан 80.

Министарство врши надзор над радом установа.

Надзор над радом установа на територији аутономне покрајине врши надлежни орган аутономне покрајине, као поверени посао.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 81.

Установе основане до дана почетка примене овог закона дужне су да ускладе своју организацију, рад и опште акте са одредбама овог закона, у року од годину дана од дана почетка примене овог закона.

Члан 82.

До именованја директора, председника и чланова управног, односно надзорног одбора установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе према одредбама овог закона, директор, председник и чланови управног, односно надзорног одбора тих установа, настављају рад према прописима који су важили на дан њиховог именованја, укључујући и правила за случај престанка дужности.

Члан 83.

До утврђивања статуса репрезентативног удружења у култури у складу са одредбама овог закона, поверене послове утврђивања статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, издавања уверења и вођења евиденције обављаће уметничка удружења утврђена у члану 3. став 1. Закона о самосталном обављању уметничке или друге делатности у области културе ("Службени гласник РС", бр. 39/93 и 42/98).

Члан 84.

Удружење у култури у одређеној културној делатности које стекне статус репрезентативног удружења у култури у складу са одредбама овог закона, преузеће предмете, евиденције и архиву од одговарајућег уметничког удружења из члана 3. став 1. Закона о самосталном обављању уметничке или друге делатности у области културе ("Службени гласник РС", бр. 39/93 и 42/98) које не стекне статус репрезентативног удружења у култури по одредбама овог закона, у року, у поступку и на начин утврђен прописом из члана 56. став 4. овог закона.

Члан 85.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, изузев Стратегије коју ће Влада донети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 85а

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 86.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

- 1) Закон о делатностима од општег интереса у области културе ("Службени гласник РС", број 49/92);
- 2) Закон о самосталном обављању уметничке или друге делатности у области културе ("Службени гласник РС", бр. 39/93 и 42/98).

Члан 87.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се истеком рока од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

У РЕДАКЦИЈСКОМ ПРЕЧИШЋЕНОМ ТЕКСТУ НЕ НАЛАЗЕ СЕ:

Чл. 15-17. Закона - 47/2021-3:

"Члан 15.

Регистар установа прописан овим законом почеће са радом у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До почетка рада регистра, АПР ће преузети од привредних судова који су били надлежни за послове регистрације установа, предмете, архиву и регистраторски материјал настао у раду на вођењу регистра.

До почетка рада регистра у АПР-у, установе ће се регистровати у надлежним привредним судовима.

Постојеће установе дужне су да ускладе своју организацију, рад и опште акте са одредбама овог закона у року од

годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Установе из става 4. овог члана, дужне су да АПР-у поднесу регистрациону пријаву за упис усклађивања у Регистар установа културе у року од три месеца од дана почетка рада регистра и уз пријаву поднесу прописану документацију.

Установе културе из става 4. овог члана, које АПР-у подносе пријаву из става 5. овог члана по протеку рока од три месеца од дана почетка рада Регистра, платиће накнаду прописану чланом 2. став 1. Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 119/13, 138/14, 45/15, 106/15, 32/16, 60/16, 75/18, 73/19, 15/20, 91/20 и 11/21).

Члан 16.

Министар ће донети подзаконски акт из члана 8. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 17.

Министар ће упутити позив овлашћеним предлагачима да доставе листе предлога кандидата за чланове Савета из члана 3. овог закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона."